

Brancheforeningen Dansk Miljøteknologi

29. september 2009

Notat om MUDP- Vand og luft

Baggrund og udfordring

Der er store globale udfordringer på området for rent vand og ren luft.

Sikring af tilstrækkelige mængder af rent vand, behov for (avanceret) rensning af spildevand og teknologier til overvågning og styring af vandressourcer – ikke mindst i forbindelse med klimaforandringerne. Samt teknologier til at rense og håndtere forurenede luft fra industri, kraftværker, biler og skibe af hensyn til befolkningernes sundhed og den økonomiske vækst. Der er et enormt kommercielt potentiale på vandområdet og også et stort og voksende marked indenfor luftrensningsteknologier.

Der eksisterer danske styrkepositioner – stærke virksomheder, stor eksport, avanceret forskning og stærk kompetence på rådgivning.

Vand- og luftområdet har de seneste mange år været lavt prioriteret i den offentlige miljøindsats og miljøteknologiske satsning – og de offentlige bevillinger udløber helt med udgangen af 2009.

Der bør derfor etableres et Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram *for Vand og Luft* (MUDP).

Proportioner i forhold til EUDP - teknologiudvikling

	2007	2008	2009	2010
EUDP	394	437	723	1.109
Vand og luft	15	17	17	0

GUDP

I forbindelse med vedtagelsen af ”Grøn vækst” oprettes et såkaldt Grønt Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP).

Dette program er imidlertid snævert målrettet til landbrugs- og fødevarerområdet og designet til at understøtte udviklingen af nye landbrugsteknologier, som bidrager til en mere bæredygtig primærproduktion.

Men GUDP vil ikke kunne støtte udvikling, test og demonstration af miljøteknologier, som har vand- og luftområdet som sit fokus. Og det vil slet ikke kunne medfinansiere miljøteknologier til

f.eks. rensning af hospitalsspildevand, vandbesparelser i industrien eller reduktion af luftforurening i vores byer.

Skal Danmark slet ikke satse på miljøteknologi?

Det kan altså konstateres, at der fremover vil eksistere et energiteknologisk udviklingsprogram i Klimaministerens regi og et landbrugs/fødevarer-miljøteknologisk program i Fødevarerministerens regi. Men der vil ikke være et miljøteknologisk udviklings- og demonstrationsprogram i Miljøministerens regi.

Hermed vil Danmark have afskåret sig fra at udnytte sine styrkepositioner på vand- og luftområdet. Vi vil ikke sikre, at lovende forskningsresultater udvikles til markedsmodnede produkter og ydelser. Og vi vil gå glip af en meget væsentlig del af det enorme markedspotentiale, som findes globalt på vand- og luftområdet.

Det samme vil i øvrigt gælde for væsentlige miljøområder som jord, luft, kemikalier og støj.

Vand- og luftteknologiers globale markedspotentiale

Vand:

”Der eksisterer et enormt miljømæssigt og kommercielt potentiale på vandområdet” (Miljøprojekt 1089, 2006 fra FORA for Miljøstyrelsen)

Et studie fra SAM (Sustainable Asset Management – et investeringsrådgivningsfirma i Schweiz) – Water: a market of the future – fra december 2007 skønner, at det globale vandmarked er på 500 mia. US dollars årligt.

Vandsektoren er den 3. største industri i verden, og den vokser med 8 % om året (Kilde: Vækstfonden 2007).

Danmarks styrkepositioner på vandområdet

”Der findes en række etablerede danske virksomheder, som alle har betydelig erfaring inden for området”.

”Vandsektoren er desuden karakteriseret ved mange start-ups i forhold til de andre miljøområder”.

”Danmark har også en række meget stærke rådgivere inden for vand”

Men der er forbedringspotentiale mht. forskning og *investorer*.

Eksempler på virksomheder: Krüger, Orbicon, Grundfos, Novozymes, DHI, Danfoss

Luft:

”Som eksempler på markedsstørrelser estimerer en rapport udarbejdet for EU-kommissionen i 2006, at markedet for luftforureningskontrol i Belgien er 3,5 milliarder kr., i Finland 1,3 mia. kr. og i Ungarn 580 mio. kr.”

”I lande som Kina, Brasilien mv., som er hårdt plagede af luftforurening, kan der forventes efterspørgsel på teknologier, der kan modellere luftforurening og forureningsmængder på givne tidspunkter og på givne steder”.

Danmarks styrkepositioner på luftområdet

Den danske erhvervsklynge, som beskæftiger sig med reduktion af luftforurening, består af 37 virksomheder med ca. 11.700 beskæftigede, har en årlig omsætning på 6,5 milliarder kr. og eksporterer årligt for ca. 3,5 milliarder kr. (Erhvervsministeriets Forskningsenhed FORA 2006).

”Den danske sektor inden for begrænsning af luftforurening til mobile kilder står stærkt som underleverandør/komponentleverandør på de internationale markeder”.

”Danske virksomheder har en betydelig eksport og international tilstedeværelse”.

”Målt i forhold til BNP er Danmark det land i Europa, der har den største samlede omsætning inden for begrænsning af luftforurening” (Vækstfonden 2007).

Eksempler på virksomheder: Haldor Topsøe, FLSmidth Airtech, Aalborg Industries, Dinex og Force Technology

Mulige indsatsområder for et MUDP for vand og luft:

- Drikkevandsbehandling
- Avanceret spildevandsbehandling (f.eks. hospitaler, hormonforstyrrende stoffer)
- Rensning af spildevand i det åbne land
- Jordbehandling og jordrensning
- Grundvandsbeskyttelse og rensning af grundvand
- Vandbesparelser og effektiviseringer
- Udstyr og ydelser til overvågning, måling og styring af vandressourcer
- Slambehandlingsteknologier
- Klimatilpasning og intelligent håndtering og styring af vand i byer
- Reduktion af luftforurening fra skibe
- Reduktion af forurening med ultrafine partikler fra dieselmotorer
- Reduktion af forurening fra kraftværker og affaldsforbrænding

Forslag og anbefalinger:

Der bør via en ny lov oprettes et Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrations Program (MUDP) i Miljøministerens regi

Der bør for finansloven 2010 og 5 år frem afsættes et årligt beløb i størrelsesordenen 300 mio. kr. til MUDP til offentlig medfinansiering af udvikling, test og demonstration på miljøteknologiområdet inden for vand, luft og jord mv. I det mindste bør et sådant program igangsættes i 2010 med mulighed for en stigning i det offentlige medfinansiering over de kommende budgetår (2011-2014).

En lov om MUDP vil i lighed med loven om EUDP sikre proaktive analyser og strategier for udviklingen af nye miljøteknologier og identifikation af nye markeder - samt skabe en tiltro hos de miljøteknologiske virksomheder til det offentlige reelle engagement i området.

Beskæftigelse fra et MUDP:

Der investeres 300 mio.kr. pr. år i 4 år i et Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrations Program (MUDP) – f.eks. inden for vandsektoren og luftområdet.

I løbet af en tiårig periode skabes mindst 10.000 job, hvoraf knap 8.000 er job i på projekterne og hos underleverandører.

Når tallet er så stort er det fordi hver offentlig krone, der bruges, suppleres af en privat krone og afledt af fem eksportkroner. I alt 7 kr. Altså en meget stor gearing af investeringen i forhold til alle andre aktiviteter.

Hertil kommer naturligvis de langsigtede positive effekter af de miljøteknologiske virksomheders udvikling af nye produkter og nye markeder.